

Sygn.akt III AUa 1585/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)

Sędziowie: SA Piotr Prusinowski

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2015 r. w B.

sprawy z odwołania K. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie niepodlegania ustawodawstwu polskiemu w zakresie zabezpieczenia społecznego

na skutek apelacji wnioskodawcy K. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 5 sierpnia 2014 r. sygn. akt IV U 3541/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od K. L. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 1585/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 26 lipca 2013 roku, powołując się na art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) oraz art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 poz. 1 ze zm.) i art. 16 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 roku dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 poz. 1) stwierdził, że K. L. w zakresie zabezpieczenia społecznego podlega ustawodawstwu polskiemu w okresie od 1 stycznia 2013 roku.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył K. L.. Odwołujący domagał się zmiany w całości zaskarżonej decyzji i orzeczenia, iż od dnia 1 stycznia 2013 roku podlega ustawodawstwu brytyjskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych.

W uzasadnieniu odwołania wskazał, że przedmiotowa decyzja została wydana m.in. z naruszeniem przepisu art. 13 ust 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z którego wynika, iż osoby wykonujące jednocześnie pracę najemną oraz pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich, podlegają ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego, w którym wykonują pracę najemną, a zasadniczym czynnikiem decydującym o przynależności danej osoby do właściwego systemu zabezpieczeń społecznych jest miejsce wykonywania przez nią zatrudnienia. Zatem w okresie, w którym spełnione są warunki równoczesnego wykonywania pracy najemnej w Wielkiej Brytanii i pracy na własny rachunek w Polsce, zastosowanie znajduje ustawodawstwo Wielkiej Brytanii. Ubezpieczony zarzucił organowi rentowemu naruszenie art. 5 ust. 3, art. 2 oraz art. 16 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 roku. Przepisy te nakazują organowi ubezpieczeniowemu w razie pojawienia się wątpliwości co do informacji przedstawionych przez zainteresowanego, nawiązanie kontaktu z instytucją ubezpieczeniową w Wielkiej Brytanii celem weryfikacji tych informacji. W ocenie skarżącego organ rentowy pomimo tego, że powziął wątpliwości co do faktycznego przebywania oraz wykonywania pracy przez ubezpieczonego za granicą, nie podjął żadnych czynności w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2014 r. oddalił odwołanie. Sąd I instancji ustalił, że odwołujący K. L. od dnia 3 stycznia 2011 roku prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą Agencja (...). Z tego tytułu odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W dnia 21 lutego 2013 roku, w związku z deklarowanym podjęciem zatrudnienia na terytorium (...) od 1 stycznia 2013 roku, skarżący złożył wniosek o ustalenie właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych w stosunku do osoby pracującej w (...) i jednocześnie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z powyższym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych pismem z dnia 5 marca 2013 oraz z dnia 30 kwietnia 2013 roku wezwał ubezpieczonego do złożenia wyjaśnień mających na celu ustalenie, gdzie faktycznie wykonywana była praca na terenie Wielkiej Brytanii, jak skarżący znalazł pracę, jak wyglądał harmonogram obowiązków pracowniczych na rzecz brytyjskiego podmiotu, w jaki sposób w tym okresie wyglądało prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce. W odpowiedzi na wezwanie organu rentowego, odwołujący w piśmie z dnia 23 maja 2013 roku ogólnikowo wskazał, że dowiedział się o pracy za granicą od znajomego w Polsce, wykupił bilet na samolot, a z lotniska odebrał go przedstawiciel firmy. Skarżący nie podał nazwisk ww. osób ani nie wyjaśnił, jak wyglądał jego harmonogram pracy w (...) i jak godził to z pracą w Polsce. Oprócz niepodpisanej przez strony umowy o pracę, na której widniały tylko dane pracodawcy (...) Ltd., wnioskodawca nie przedłożył żadnych dowodów potwierdzających wykonywanie pracy, powołując się na brak upoważnienia do ujawniania informacji poufnych. Odwołujący wskazał, że nie posiada rachunków na odbywanie podróży do (...), nie ma rachunków za wynajem mieszkania, ponieważ mieszka u brata. Pomimo tego, że zamieszkuje w miejscowości oddalonej o ok. 130 km od miejsca pracy i dojeżdża samochodem pracodawcy, nie wyjaśnił jaki to konkretnie środek lokomocji. Ubezpieczony oświadczył, że w Wielkiej Brytanii pracuje po 160 godzin w miesiącu, a stawka za godzinę pracy wynosi 7 funtów. Załączył „payslipy”, z których wynikało, że zarabiał ok. 600 funtów miesięcznie. Wskazał, że wynagrodzenie otrzymywał na konto albo w gotówce. Nie podał numeru ubezpieczenia społecznego w (...)

Celem rozstrzygnięcia powyższych wątpliwości ZUS pismem z dnia 24 czerwca 2013 roku po raz drugi wezwał skarżącego do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. Ubezpieczony przedłożył wyjaśnienia w dniu 29 lipca 2013 roku – po terminie wyznaczonym przez organ rentowy w wezwaniu. Skarżący wyjaśnił, że dyrektorem firmy (...) Ltd. jest D. B., z którym odbył rozmowę kwalifikacyjną. Z lotniska odebrał go Ł. W., od którego otrzymał numer kontaktowy do pracownika (...) Ltd. Dalej skarżący podał, że praca, którą wykonuje nie wymaga od niego długotrwałego przebywania w Wielkiej Brytanii i wyjazdy trwają zazwyczaj tydzień raz w miesiącu, w zależności od ilości zleconej pracy. Wskazał, że zajmuje się przygotowaniem i składaniem kampanii reklamowych, projektów i zdjęć do stron internetowych oraz obróbką zdjęć dla klientów pracodawcy. Wyjaśnił ponadto, że pracuje

tylko, ile w danym momencie otrzymuje do wykonania pracy, w umowie ma zapewnione, że może pracować do 160 godzin, co nie jest zawsze równoznaczne z tym, że rzeczywiście tyle pracuje, jest to jego praca dodatkowa – stąd wynikły rozbieżności między wcześniej podanym przez niego wynagrodzeniem i kwotami wynikającymi z „payslipów”. Ubezpieczony wskazał, że pracę wykonuje w swoim miejscu zamieszkania – S.- bo jest to praca przez internet i nie wymaga przebywania w siedzibie firmy, gdzie jeździ sporadycznie, zazwyczaj po odbiór wynagrodzenia. Odwołujący podał, że do Wielkiej Brytanii jeździ raz w miesiącu i przebywa tam średnio około tygodnia, w zależności od potrzeb, niekiedy 2 tygodnie.

Po przeanalizowaniu powyższych wyjaśnień organ rentowy uznał, że nie wnoszą one do sprawy żadnych nowych okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na zmianę zaskarżonej decyzji z dnia 26 lipca 2013 roku, w której stwierdzono, że K. L. w zakresie zabezpieczenia społecznego podlega ustawodawstwu polskiemu w okresie od 1 stycznia 2013 roku.

Na rozprawie w dniu 10 grudnia 2013 roku wnioskodawca podał, że w ZUS rzeczywiście złożył nieprzetłumaczoną na język polski umowę z (...) Ltd, gdzie nie ma jego nazwiska. Odwołujący wskazał, że z zawodu jest informatykiem, a firma w której pracuje zajmuje się w Anglii grafiką. O tej pracy dowiedział się od znajomego. Przedmiotowa firma jest angielska, ale dyrektorem tej firmy jest polski obywatel. Wyjaśnił, że spotkał się dyrektorem w L. pod koniec 2012 roku i zawarł umowę o pracę na 160 godzin miesięcznie, ale pracował 90 godzin. Nie jeździł do L.. Pracę wykonywał w miejscu zamieszkania – w B.. Wynagrodzenie odbierał w siedzibie firmy w L.. Obecnie złożył wnioski o wydanie stosownych dokumentów dotyczących swojego zatrudnienia. Odwołujący wskazał, że firma odprowadzała za niego wszystkie należne podatki i składki. W wykonaniu zobowiązania Sądu I instancji, w dnia 23 grudnia 2013 roku skarżący przedstawił przetłumaczoną na język polski umowę o pracę z (...) Ltd.

Wraz z pismem procesowym z dnia 9 kwietnia 2014 roku, organ rentowy przedstawił pismo od instytucji brytyjskiej, z którego wynikało, że organ ten podziela ustalenia ZUS odnośnie podlegania skarżącego ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczenia społecznego.

Kierując się tak ustalonym stanem faktycznym, Sąd Okręgowy wskazał, że kwestie związane z ustaleniem i stosowaniem właściwego ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego w stosunku do osób migrujących, od maja 2010 roku reguluje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE. L. 2004, nr 166, poz. 1) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 roku dotyczące wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE.L. 2009, nr 284, poz. 1). W myśl art. 11 ust. 1 rozporządzenia 883/2004 osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego. Zgodnie z art. 13 ust. 3 lit a ww. rozporządzenia osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeżeli wykonuje taką pracę w dwóch lub kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określonego zgodnie z przepisem ust. 1. Z powyższych przepisów wynika, iż decydującym czynnikiem wskazującym, którego państwa ustawodawstwo będzie miało zastosowanie, jest miejsce wykonywania pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dawał podstaw do przyjęcia, że skarżący od dnia 1 stycznia 2013 roku podlega ustawodawstwu brytyjskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych. Zdaniem Sądu I instancji za powyższym stanowiskiem przemawia przede wszystkim treść pisma (...) Jej Królewskiej Mości ds. Podatków i C. (...), otrzymanego przez organ rentowy z Wielkiej Brytanii.

Sąd Okręgowy wskazał, że w ww. piśmie stwierdzono, że uzyskanie numeru w systemie ubezpieczeń Zjednoczonego Królestwa zajęło skarżącemu 13 miesięcy i jest to wyraźnym znakiem tego, że nie mieszkał/pracował on w Wielkiej Brytanii od stycznia 2013 roku. (...) wskazał, że co prawda (...) Ltd. złożyło deklarację ubezpieczeniową na nazwisko skarżącego, jednak nie jest to dowodem, że dana osoba faktycznie mieszkała i pracowała w Zjednoczonym Królestwie. W odniesieniu do firmy (...) Ltd. brytyjski Urząd podał, że firma ta nie funkcjonuje pod wskazanym adresem, który jest dobrze znany (...) jako wykorzystywany przez wiele firm jedynie do celów ubezpieczeniowych. Urzędowi

nie udało się ustalić fizycznej obecności (...) Ltd. w Zjednoczonym Królestwie. Skoro firma (...) Ltd. nie jest obecna w Zjednoczonym Królestwie, a zważywszy na współdzielone adresy podawane w ich dokumentach do celów ubezpieczeniowych, nie można przyjąć, aby jej pracownicy mieszkali i pracowali w Zjednoczonym Królestwie.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia (...) odnośnie działalności spółki (...) Ltd., której jedynym rzeczywistym przedmiotem działalności, jak celnie stwierdził organ brytyjski, jest optymalizacja kosztów polskich ubezpieczeń społecznych. Proces ten polega na zatrudnianiu osób pracujących na własny rachunek w Polsce, w spółce z siedzibą zarejestrowaną w Wielkiej Brytanii, która w rzeczywistości nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej w Zjednoczonym Królestwie. Zatrudnione osoby często otrzymują adres w Wielkiej Brytanii, którym posługują się w kontaktach z organem brytyjskim i zdarza się nawet, że kilkanaście osób jest zarejestrowanych pod tym samym adresem. Zdaniem Sądu I instancji fakty przedstawione w dokumencie z (...) Jej Królewskiej Mości ds. Podatków i C. zasługują na uwzględnienie i brak jest podstaw do podważenia ich wiarygodności.

W ocenie Sądu pierwszej instancji ubezpieczony nie wykazał w sposób dostateczny i wiarygodny faktu wykonywania pracy na terenie Wielkiej Brytanii. Sama okoliczność przedłożenia umowy o pracę i tzw. „payslipów”, nie świadczy bowiem o tym, że praca była rzeczywiście wykonywana za granicą. Mając na uwadze powyższe okoliczności, a w szczególności ustalenia poczynione przez brytyjski Urząd Jej Królewskiej Mości ds. Podatków i C., Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom skarżącego i nie uznał za celowe dopuszczenia dowodu z zeznań świadków wnioskowanych przez ubezpieczonego, na okoliczność świadczenia pracy w (...) Ltd.

W konsekwencji Sąd Okręgowy podzielił ustalenia organu rentowego, że w przypadku K. L. jedyną rzeczywiście wykonywaną działalnością była działalność gospodarcza prowadzona na terenie Polski i jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek w jednym Państwie członkowskim, zgodnie z przepisami rozporządzenia 883/2004, skarżący podlega ustawodawstwu miejsca wykonywania tej działalności, a więc w okresie od 1 stycznia 2013 roku podlega on ustawodawstwu polskiemu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Wnioskodawca K. L. zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania, w zakresie mającym wpływ na treść zaskarżonego wyroku:

a) art. 233 ust. 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, polegające na oparciu rozstrzygnięcia jedynie na podstawie pisma brytyjskiego (...) ds. Podatków i C. z dnia 7 marca 2014 r., w sytuacji, kiedy skarżący przedłożył dokumenty oraz złożył logiczne i wyczerpujące zeznania na okoliczność wykonywania pracy na rzecz brytyjskiego pracodawcy – (...) Ltd.,

b) art. 233 ust. 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego skarżącego o przesłuchanie świadków D. B. i A. L. (brata skarżącego) w sytuacji, kiedy świadkowie ci zostali zawnioskowani do przesłuchania na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, dotyczące wykonywania przez skarżącego pracy na rzecz brytyjskiej spółki (...) Ltd., a w konsekwencji,

2. naruszenie art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego poprzez brak zastosowania i błędne przyjęcie, iż K. L. od 1 stycznia 2013 r., w zakresie ubezpieczeń społecznych podlega ustawodawstwu polskiemu.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania K. L. od decyzji (...) Oddział w O. z dnia 26 lipca 2013 r. i orzeczenie, iż skarżący od 1 stycznia 2013 r. w zakresie ubezpieczeń społecznych podlega ustawodawstwu brytyjskiemu, ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,
3. zasądzenie od organu rentowego na rzecz apelującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy K. L. okazała się nieuzasadniona.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie wywiódł trafne wnioski. Ocena materiału dowodowego została dokonana zgodnie z regulami wyrażonymi w art. 233 k.p.c. Sąd Apelacyjny w całości aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy przyjmuje za swoje.

Na wstępie wskazać należy, że postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte na podstawie wniosku ubezpieczonego K. L. z 21 lutego 2013 r. w którym wniósł o ustalenie właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej na terytorium Polski oraz podjęciem zatrudnienia na terytorium Wielkiej Brytanii. Wniosek odwołującego zmierzał do uzyskania przez ubezpieczonego wstępnego określenia ustawodawstwa.

Do oceny zasad podlegania określonemu systemowi ubezpieczeń społecznych przez osobę wykonującą równocześnie pracę najemną oraz pracę na własny rachunek na terenie różnych Państw Członkowskich Unii Europejskiej od dnia 1 maja 2010 r. mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (DZ.U.U.E.L. 2004.166.1) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (DZ.U.U.E.L.2009.284.1).

Z art. 11 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wynika, że osoby migrujące w celach zarobkowych po terytorium UE, w zakresie ubezpieczenia społecznego podlegają ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego. Czynnikiem decydującym o tym, któremu ustawodawstwu ma podlegać taka osoba, jest miejsce wykonywania pracy. W myśl art. 13 ust. 3 powołanego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swoją pracę najemną. Nadto zgodnie z przepisem art. 1 lit. a tego rozporządzenia określenie „praca najemna” oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną traktowaną jako taką do celów stosowania ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja ma miejsce.

Na podstawie art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009 instytucja Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca o swoim tymczasowym określeniu. W razie powzięcia wątpliwości co do określenia ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, organ rentowy powinien uruchomić procedurę, o której mowa w treści art. 16 ust. 4 tego rozporządzenia i nawiązać kontakt z właściwą instytucją państwa (państw), których dotyczy zbieg tytułów ubezpieczenia.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia właściwego ustawodawstwa w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego K. L. od dnia 1 stycznia 2013r. W celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego należało poczynić ustalenia co do rzeczywistego świadczenia przez odwołującego pracy w ramach stosunku pracy z (...) LTD na terytorium Wielkiej Brytanii. Miarodajne i wiążące w tym zakresie ustalenia można było

poczynić jedynie w oparciu o stanowisko organu brytyjskiego przedstawionego na skutek przekazania mu stosownych wątpliwości przez polski organ rentowy.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż Sąd Okręgowy dokonał trafnych ustaleń w zakresie stanu faktycznego. Ubezpieczony K. L. od dnia 3 stycznia 2011 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. W dniu 21 lutego 2013 r. skarżący powiadomił organ rentowy o podjęciu zatrudnienia w Wielkiej Brytanii. Organ rentowy w odpowiedzi na otrzymane pismo dwukrotnie zwrócił się do ubezpieczonego o wyjaśnienie wątpliwości co do dokładnego miejsca wykonywania pracy w Wielkiej Brytanii, konkretnych obowiązków, częstotliwości świadczenia pracy. W odpowiedzi na powyższe wezwania odwołujący poza ogólnikowymi wyjaśnieniami oraz niepodpisaną umową o pracę, na której widniały tylko dane pracodawcy (...) Ltd, nie przedstawił innych dowodów potwierdzających faktyczne wykonywanie pracy na terenie Wielkiej Brytanii. Nie podał również numeru ubezpieczenia społecznego w Wielkiej Brytanii. Na kolejne wezwanie organu rentowego z dnia 24 czerwca 2013 roku do złożenia przez skarżącego wyjaśnień w terminie 14 dni od otrzymania wezwania, doręczone dorosłemu domownikowi w dniu 25 czerwca 2013 r. ubezpieczony przedłożył wyjaśnienia, które wpłynęły do ZUS w dniu 24 lipca 2013 roku – po terminie wyznaczonym w wezwaniu. W konsekwencji mając na względzie wyniki przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że organ rentowy na etapie postępowania odwoławczego pismem z dnia 9 stycznia 2014 r. przesłał do właściwej brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej nieprawomocną decyzję z dnia 26 lipca 2013 roku i zwrócił się do tego organu o przekazanie informacji dotyczącej pracy K. L. na terenie Wielkiej Brytanii. Wysłuchany informacyjnie przez Sąd I instancji w dniu 10 grudnia 2013 roku wnioskodawca podał, że z zawodu jest informatykiem, firma, w której pracuje w Anglii zajmuje się grafiką. Jest to firma angielska, ale dyrektorem jest Polak. Odwołujący wyjaśnił, że spotkał się dyrektorem w L. pod koniec 2012 roku i zawarł umowę o pracę na 160 godzin miesięcznie, ale pracował 90 godzin. Nie jeździł do L.. Pracę wykonywał w miejscu zamieszkania – w B.. Nie widywał pracodawcy. Wynagrodzenie odbierał w siedzibie firmy, w L.. Obecnie złożył wnioski o wydanie stosownych dokumentów dotyczących swojego zatrudnienia. Firma odprowadzała za niego wszystkie należne podatki i składki. W wykonaniu zobowiązania Sądu, dnia 23 grudnia 2013 roku skarżący przedstawił przetłumaczoną na język polski umowę o pracę z (...) Ltd.

Z treści pisma z dnia 7 marca 2014 r. (...) Jej Królewskiej Mości ds. Podatków i C. (w skrócie (...) k. 31-34) stanowiącego odpowiedź na pismo polskiego organu rentowego wynikało, że brytyjski organ podziela stanowisko polskiego organu rentowego, iż ubezpieczony K. L. podlega od dnia 1 stycznia 2013 r. polskiemu ustawodawstwu w zakresie zabezpieczenia społecznego, zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. b) Rozporządzenia Rady (EWG) numer (...).

Na podstawie powyższych ustaleń Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że ubezpieczony K. L. w spornym okresie faktycznie nie wykonywał pracy najmniej na terenie Wielkiej Brytanii.

Przedmiotowe ustalenia zostały poczynione w oparciu o zebraną dokumentację, w szczególności w oparciu o treść pisma z dnia 7 marca 2014 r. brytyjskiego organu ubezpieczeniowego. Sąd Apelacyjny powyższe ustalenia i poczynione na jego podstawie wnioski w pełni podziela i przyjmuje za własne.

Ocena zgromadzonych dowodów powinna być dokonana zgodnie z przepisem art. 233 § 1 k.p.c., który zobowiązuje sąd do oceny wiarygodności mocy dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału zgromadzonego w sprawie. Uprawnienie sądu do oceny dowodów według własnego przekonania nie oznacza oczywiście dowolności w tej ocenie, bowiem poza sporem winno być, iż dokonując tej oceny sąd nie może ignorować zasad logiki, osiągnięć nauki, doświadczenia życiowego. Dopuszczenie się obrazy art. 233 § 1 k.p.c. przez sąd może więc polegać albo na przekroczeniu granic swobody oceny wyznaczonej logiką, doświadczeniem, zasadami nauki, albo też na niedokonaniu przez sąd wszechstronnego rozważenia sprawy. W tym drugim przypadku wyciągnięte przez sąd wnioski mogą być logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym, jednakże sąd czyni je w oparciu o część materiału dowodowego, a pozostałą część tego materiału, która pozwoliłaby na wyciągnięcie innych wniosków,

pomija. Wykładnia art. 233 §1 k.p.c. stanowiła przedmiot licznych orzeczeń Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok SN 27.09.2002 r. II CKN 817/00; wyrok SN z 16.04.2002 r. V CKN 1446/00; wyrok SN z 14.03.2002 r. IV CKN 859/00).

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie jest zasadny. Wbrew twierdzeniom apelującego Sąd Okręgowy poddał wszechstronnej ocenie cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 233 § 1 k.p.c. Zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena materiału dowodowego została dokonana przez Sąd pierwszej instancji w sposób bezstronny, zgodnie z zasadami wiedzy i logicznego rozumowania oraz doświadczeniem życiowym.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy miała treść pisma (...) Jej Królewskiej Mości ds. Podatków i C. (...) z dnia 7 marca 2014 r. W piśmie tym brytyjski organ wskazał, że uzyskanie numeru w systemie ubezpieczeń Zjednoczonego Królestwa zajęło skarżącemu 13 miesięcy i jest to wyraźnym znakiem tego, że nie mieszkał/pracował on w Wielkiej Brytanii od stycznia 2013 roku. (...) wskazał nadto, że co prawda (...) Ltd. złożyło deklarację ubezpieczeniową na nazwisko skarżącego, jednak nie jest to dowodem, że dana osoba faktycznie mieszkała i pracowała w Zjednoczonym Królestwie. W odniesieniu do firmy (...) Ltd. brytyjski Urząd podał, że firma ta nie funkcjonuje pod wskazanym adresem, który jest dobrze znany (...) jako wykorzystywany przez wiele firm jedynie do celów ubezpieczeniowych. Brytyjska instytucja podkreśliła fakt, że nie udało jej się ustalić fizycznej obecności (...) Ltd. w Zjednoczonym Królestwie. Brak jest miejsca, gdzie spółka ta byłaby w stanie prowadzić swoją codzienną działalność gospodarczą: np. spotkania z klientami/załogą, rozmowy telefoniczne, składowanie towaru itp. Nadto w przedmiotowym piśmie (...) wskazało, że firma (...) Ltd. nie jest obecna w Zjednoczonym Królestwie, a zważywszy na współdzielone adresy podawane w ich dokumentach do celów ubezpieczeniowych, nie można przyjąć, aby ich pracownicy mieszkali i pracowali w Zjednoczonym Królestwie. W konsekwencji organ rentowy podzielił stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, że ubezpieczony K. L. od dnia 1 stycznia 2013 r. podlegać będzie polskiemu ustawodawstwu w sprawie zabezpieczenia społecznego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy prawidłowo oparł swoje ustalenia z uwzględnieniem stanowiska (...) Jej Królewskiej Mości ds. Podatków i C. wyrażonego w przedmiotowym piśmie z dnia 7 lipca 2014 r. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa wyraziła uzasadnione wątpliwości co do rzeczywistego prowadzenia działalności i jakiegokolwiek aktywności firmy (...) Ltd na terenie Wielkiej Brytanii. Podkreślić należy, że spółka (...) Ltd została określona przez brytyjski Urząd jako spółka nie posiadająca fizycznego miejsca prowadzenia działalności, a posługująca się jedynie adresem wirtualnym. Nadto jak wskazał (...) brak jest jakichkolwiek dowodów na prowadzenie przez nią działalności w Wielkiej Brytanii. Zdaniem organu brytyjskiego działalność spółki (...) Ltd. sprowadza się jedynie to optymalizacji kosztów polskich ubezpieczeń społecznych. Proces ten polega na zatrudnianiu osób pracujących na własny rachunek w Polsce, w spółce z siedzibą zarejestrowaną w Wielkiej Brytanii, która w rzeczywistości nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej w Zjednoczonym Królestwie.

Zaprezentowane argumenty w ocenie instytucji brytyjskiej przemawiały za brakiem zgody na zastosowanie ustawodawstwa brytyjskiego. W tym stanie rzeczy wskazanie przez ZUS ustawodawstwa polskiego jako właściwego w sprawie, było w pełni uzasadnione. Taki wniosek wynika bowiem z pisemnej odpowiedzi otrzymanej od brytyjskiego (...) w ramach prowadzonej współpracy pomiędzy instytucjami państw członkowskich. Podkreślenia wymaga fakt, że sam ubezpieczony na rozprawie apelacyjnej potwierdził, iż przedmiotowe pismo zostało wystawione przez właściwą instytucję brytyjską.

Wbrew twierdzeniom apelacji przedstawione przez odwołującego dokumenty w postaci umowy o pracę z dnia 30 grudnia 2012 r. oraz dwóch „payslipów” nie są przekonującymi dowodami, iż na podstawie tej umowy z firmą (...) LTD wykonywał faktycznie pracę najemną na terytorium Wielkiej Brytanii. Po pierwsze zwrócić należy uwagę na znikomą ilość przedstawionych przez odwołującego dowodów mających świadczyć o jego rzekomym wykonywaniu pracy na terenie państwa brytyjskiego. Po drugie nie sposób nie zauważyć, iż przedstawione przez ubezpieczonego dowody zostały bezpośrednio wystawione przez spółkę (...) LTD oraz nie znajdują potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. W świetle powołanego wyżej pisma instytucji brytyjskiej odmowa wiary tym dowodom przez Sąd Okręgowy nie stanowiła naruszenia art. 233 §1 k.p.c. Wyjaśnienia informacyjne odwołującego złożone

przed Sądem I instancji nie wniosły nic nowego do sprawy ze względu na ich ogólnikowość i brak potwierdzenia w wiarygodnych dokumentach.

Nie jest uzasadniony zarzut apelacyjny naruszenia art. 233 §1 k.p.c. w związku z art. 217 k.p.c. Skarżący zarzuca, że Sąd I instancji bezpodstawnie pominął zawnioskowany dowód z zeznań świadków D. B. i A. L. mający potwierdzić wykonywanie przez odwołującego pracy na rzecz brytyjskiej spółki. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w okolicznościach niniejszej sprawy nie było podstaw do przeprowadzania dowodów ze źródeł osobowych. Stanowisko organu brytyjskiego zaofiarowane w piśmie z dnia 7 marca 2014 r. wyjaśniało okoliczności niezbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Stąd też pominięcie tego dowodu przez Sąd pierwszej instancji nie miało wpływu na sposób rozstrzygnięcia. W świetle okoliczności sprawy Sąd Okręgowy słusznie odmówił wiary wyjaśnieniom odwołującego i nie uznał za celowe przesłuchiwanie zawnioskowanych świadków. Dlatego powtórzony na etapie postępowania apelacyjnego wniosek o przesłuchanie powyżej wskazanych świadków został przez Sąd Apelacyjny oddalony.

Powyższej oceny nie zmieniają również załączone na etapie postępowania apelacyjnego dowody w postaci kopii decyzji o nadaniu ubezpieczonemu brytyjskiego numeru ubezpieczenia społecznego, kopii decyzji o nadaniu karty (...), kopii pisma L. Bank, kopii rachunków i kart pokładowych. Abstrahując już od faktu, że powyższe dowody należy uznać za spóźnione, stwierdzić należy, że nie stanowią one dowodu potwierdzającego objęcie K. L. ubezpieczeniem społecznym w systemie ustawodawstwa brytyjskiego. Pierwszy z wymienionych dokumentów potwierdza jedynie rejestrację w brytyjskim systemie ubezpieczeń społecznych. Warto podkreślić, że sam brytyjski Urząd w piśmie z dnia 7 marca 2014 r. stwierdził, że złożenie deklaracji ubezpieczeniowej na nazwisko ubezpieczonego K. L. stanowi jedynie dowód złożenia dokumentów, a nie dowód, że dana osoba faktycznie mieszkała i pracowała w Wielkiej Brytanii. Decyzja z nadaniem (...) z dnia 23 stycznia 2014 r. jak też pismo z Banku z dnia 12 września 2014 r., zostały złożone bez ich tłumaczenia na język polski co uniemożliwiało ich weryfikację. Podkreślić jednak należy, że już sama data powstania tych dokumentów przekonuje o tym, że powyższe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Zostały one bowiem wydane po dniu 26 lipca 2013 czyli po dacie wydania przez organ rentowy zaskarżonej decyzji. Odnosząc się natomiast do przedstawionych przez apelującego rachunków stwierdzić należy, że nie dowodzą one tego, że odwołujący faktycznie w tym czasie przebywał i pracował w Wielkiej Brytanii. Wskazać należy, że nie są to imienne rachunki, a więc brak jest podstaw do uznania, że rzeczywiście potwierdzają transakcje dokonane przez odwołującego. Również przedstawione przez odwołującego dwie karty pokładowe z dnia 27 listopada 2013 r. i z dnia 9 września nie potwierdzają faktycznego zatrudnienia K. L. od dnia 1.01.2013 r. na terenie Wielkiej Brytanii, a jedynie odbycie przez niego podróży lotniczej.

W konsekwencji tak dokonanych ustaleń faktycznych, stwierdzić należy, że Sąd pierwszej instancji nie naruszył wskazanej w apelacji normy prawa materialnego tj. art. 13 ust 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L.2004.166.1). Jak wskazano powyżej zagadnienie koordynacji w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych opiera się na założeniu podlegania ustawodawstwu jednego państwa członkowskiego, co oznacza że ubezpieczony nie może podlegać w tym samym czasie dwóm lub więcej ustawodawstwom. Stosownie do tego przepisu osoba podejmująca pracę najemną w innym państwie Unii podlega w zakresie ubezpieczeń społecznych ustawodawstwu tego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca najemna. Skoro K. L. nie wykazał w sposób wiarygodny, że istotnie był zatrudniony na podstawie umowy o pracę z pracodawcą brytyjskim (...) Ltd, który opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tego tytułu, to słusznie Sąd I instancji przyjął, że do skarżącego jako do osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie ubezpieczeń społecznych zastosowanie będzie miało w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. ustawodawstwo polskie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny z mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490).